pedagogisch werken met plezier

PIPPO´s Speel- & Leerbrief

augustus 2011

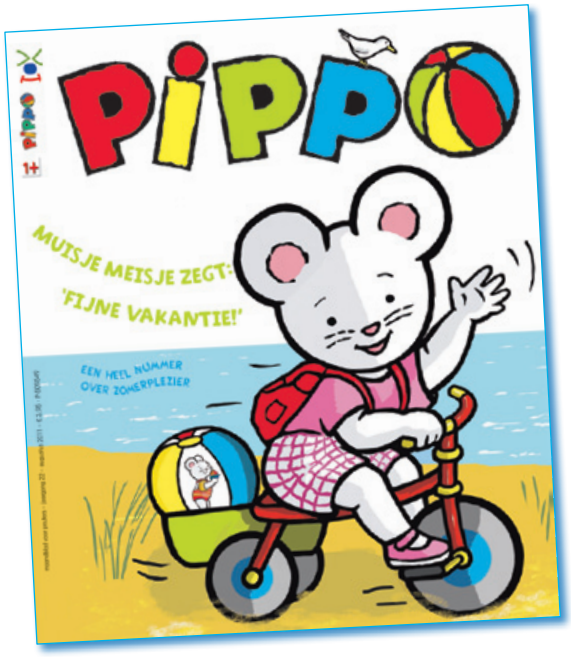

De vakantietijd is spannend!

Slapen in een tent, buiten eten, veel nieuwe kinderen ontmoeten, logeren misschien, papa en mama vaker zien. Voor dreumesen en peuters die meestal een heel geregeld leventje leiden, zijn dit stuk voor stuk nieuwe ervaringen. Bovendien gaan kinderen in de vakantie vaak met hun ouders op reis. Zowel het vervoer als de bestemming leveren een schat aan nieuwe informatie op. In PIPPO kunnen kinderen hun ervaringen delen met hun vaste PIPPO-vriendjes. Aapje Pippo deelt een ijsje aan het strand, Beertje Bruin gaat picknicken, Muisje Meisje fietst helemaal zelf naar zee en Max logeert bij opa en oma. De PIPPO-verhaaltjes kun je gebruiken als voorbereiding op de vakantie. Maar ook om met de kinderen hun ervaringen na te bespreken.

Ik wens jullie allemaal een heel fijne vakantietijd met PIPPO!

Marja Baeten
Redactie PIPPO

Kijk ook op www.pippoplus.nl of op www.pippoplus.be. Klik op Kinderopvang.

Structuur en voorspelbaarheid

Voor jonge kinderen is de hele wereld nieuw. Daardoor gebeuren er veel onverwachte dingen. Alles is onvoorspelbaar. Jonge kinderen zoeken daarom de nabijheid van hun ouders of pedagogisch medewerkers. Die geven hun veiligheid en structuur. Ze geven duidelijk aan wat wel en niet kan en begrenzen de ruimte. Zo weet het kind: als ik hier binnen blijf, ben ik veilig, hoef ik nergens op te letten en kan ik opgaan in mijn spel.

Uit: Pedagogisch Kader Kindercentra 0-4 jaar.

'Marissa (14 maanden) brabbelt en geniet zichtbaar van het tijdschrift PIPPO. Geweldig om dit te beleven!

Pedagogisch kader kindercentra 0-4 jaar

De Speel- en Leerbrief verwijst regelmatig naar het Pedagogisch kader kindercentra 0-4 jaar. Dat boek is bedoeld als een naslagwerk en inspiratiebron voor pedagogisch medewerkers in de kinderopvang. De verwijzingen naar het Pedagogisch kader kindercentra 0-4 jaar laten zien waarom je bepaalde dingen doet of hoe je iets kunt aanpakken.

Meer informatie vind je op www.stichtingbkk.nl.

Pippo en het ijsje

Lees met de kinderen het verhaaltje van aapje Pippo. Wijs de onderdelen die je tegenkomt (ijsje en meisje) op elke bladzijde aan.

Praat na het lezen over het verhaaltje na. Richt je vooral op de vakantieperiode. En op vakantie-ervaringen van kinderen. Bedenk van tevoren een paar vragen. Zoals:

- Waar is aapje Pippo? (bij de zee, aan het strand).
- Wie is ook wel eens op het strand geweest?
- Vindt aapje Pippo het ijsje lekker? En jij, vind jij ijsjes ook lekker?

Als je dit verhaaltje nog een keer leest, kun je de jongste kinderen, vanaf 1 jaar, erbij betrekken door vragen te stellen waardoor ze zorgvuldig leren kijken.

- Het hoedje van aapje Pippo is rood. Zoek op elke bladzijde het hoedje.
- De broek is ook rood. Wijs hem op elke bladzijde aan.
- Het truitje is geel. Wijs maar aan. En zoek iets wat ook geel is! (De bloemenhartjes op de broek.)

Leren delen

Kinderen moeten leren rekening met elkaar te houden, te delen en verschillende sociale regels in acht te nemen. Om samen te kunnen spelen moet een kind zich in het andere kind kunnen verplaatsen en de reactie en het gedrag van het andere kind kunnen interpreteren en begrijpen.
Al vanaf jonge leeftijd is het goed om kinderen te leren delen. Het is al zinvol om met baby's het spelletje 'geven en nemen' te doen. Een baby ervaart hierdoor dat hij/zij iets weg kan geven en dat het dat dan ook weer terugkrijgt. Bij het ouder worden kun je het kind steeds meer leren om samen te spelen. Bij een baby of jonge dreumes volg je het kind nog erg in het spel. Maar tegen de tijd dat het kind de peuterleeftijd gaat bereiken, is het goed als volwassenen ook eigen inbreng gaan tonen. Zo leert het kind dat het niet steeds alles kan bepalen in het spel, maar dat het ook degene met wie het kind speelt soms kan of moet volgen. Zo worden de eerste stappen naar het samen spelen gezet in een hele veilige situatie.

Voor dreumesen en peuters speel je het spel 'geven en nemen' bijvoorbeeld met speeltjes van de opvang die kinderen inpakken en om de beurt aan elkaar cadeau geven. Omdat het niet hun eigen speelgoed is, oefenen kinderen daar gemakkelijker mee.

Uit: *www.opvoedingsadvies.nl*

Beertje Bruin vindt picknicken leuk!

Voor je het verhaaltje leest, wijs je de voorwerpen op de woordkaartjes aan. Benoem elk voorwerp. Dat stimuleert kinderen die het woord nog niet kennen om het na te zeggen. Ga nu samen op zoek naar deze voorwerpen op blz. 8 en 9. Steeds als je iets vindt, benoem je het woord nog een keer.
Nu lees je het verhaaltje. Als je een tekeningetje tegenkomt in de tekst, wacht je even. Het is de bedoeling dat kinderen het woord zeggen. Op deze manier lezen jullie samen het verhaaltje.

Kijk voor meer informatie over lezen en voorlezen ook op www.pippoplus.nl of www.pippoplus.be. Klik op voorlezen en taalstimulering.

Picknickhapjes maken

Vertel de kinderen dat jullie gaan picknicken, net zoals Beertje Bruin.
Afhankelijk van de grootte van de groep en de leeftijd van de kinderen maak je picknickhapjes met elkaar. Je kunt vooraf ook zelf de hapjes maken (eventueel vraag je ouders om hulp). Met de kinderen richt je de picknickplek in: een kleed op de grond met matjes en kussens om op te zitten. Bij slecht weer kun je natuurlijk ook binnen picknicken. Eten op een kleed op de grond is overal bijzonder!

Kijk voor de beschrijving van de lekkere eetstokjes op de achterkant van de PIPPO +.

Muisje Meisje gaat naar het strand

Bereid het lezen en spelen met dit verhaaltje voor. Knip op bladzijde 11 en 13 het rode gedeelte weg en druk Muisje Meisje en het stukje muur voorzichtig uit. **TIP**: plastificeer Muisje Meisje. Dan kunnen meer kinderen dit verhaal naspelen in PIPPO. Steeds als het verhaaltje is afgelopen schuif je Muisje Meisje achter het muur-zakje op bladzijde 15. Leer de kinderen om dat ook te doen.

Teken golven van de zee

Op de volgende bladzijde kunnen kinderen zelf golven inkleuren. Maak voor elk kind een kopie van die bladzijde. Vertel dat dit de zee is waar Muisje Meisje heen fietste. Laat de kinderen eerst met de vinger over elke golf gaan. Van links naar het visje toe. Daarna kleuren ze de golven stuk voor stuk in.

GOLVENLIEDJE
Golven wiegen, meeuwen vliegen over 't water van de zee.
Al die visjes in het water wiegen met de golven mee.

Hier vind je de bladmuziek (maar zelf een melodietje maken of 'zegzingen' kan ook):
www.juf2juf.info/illustraties/Projecten/strand/bladmuziek/Golven_wiegen.gif

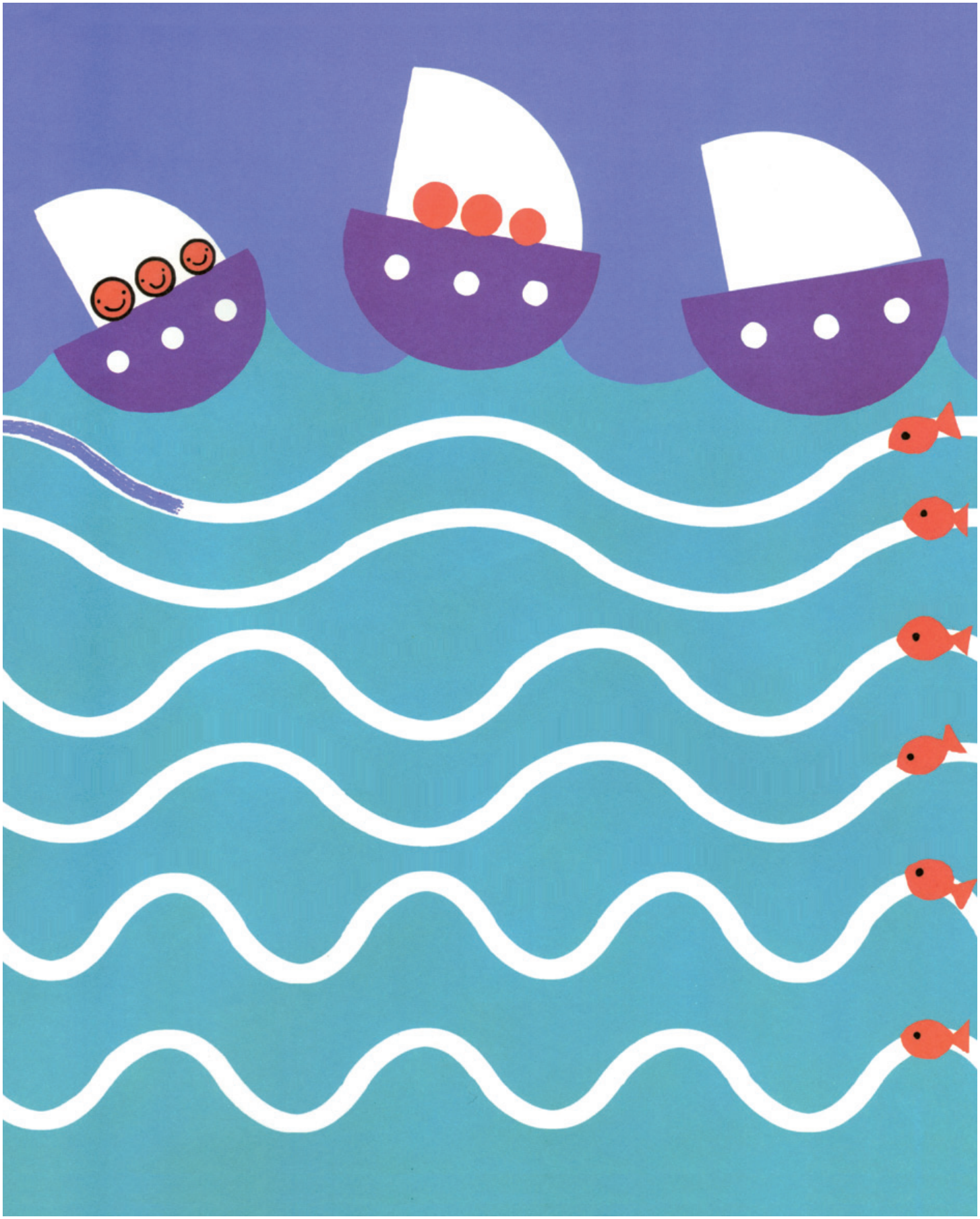

Deze golventekening is van: _____

De avonturen van Max

Max logeert bij opa en oma omdat het vakantie is. Lees het verhaaltje voor en wijs in de illustratie steeds de afbeelding aan die in de tekst wordt genoemd.

Dit verhaaltje van Max leent zich goed om er een rollenspel aan te koppelen. Stel de kinderen voor dat jullie ook gaan logeren. Wat neem je dan mee? In een speelhoek kun je een logeerhoek inrichten. Verzamel met elkaar tassen en koffertjes. Maar ook pyjama's, nachthemden, toilettassen, tandenborstels, boekjes en knuffels.
Speel een keer samen een logeerverhaal. Stel je voor dat je, net als Max, bij opa en oma gaat logeren. Speel de gebeurtenissen na elkaar: inpakken, zwaaien en afscheid nemen, reizen, aankomen bij opa en oma. En daar dan gaan slapen (mét een voorleesverhaaltje!).
Het is goed om de logeerhoek ingericht te laten. De voorwerpen zullen de kinderen uitnodigen om het logeerspel zelf op een ander moment na te spelen.
Rollenspel is goed voor de ontwikkeling van taal. In zekere zin lijken rollenspel en voorlezen op elkaar. In allebei de gevallen gaat een kind mee in een zogenaamde werkelijkheid.

Spannende zomerspelletjes voor baby's

- Leg de baby op de buik op het zand onder een parasol, of, als de baby nog klein is, op een dun laken zodat het de structuur van het zand kan voelen zonder direct op het zand te liggen.
- Met zand en water kan je het gevoel van strand makkelijk nabootsen. Laat het kindje de verschillen voelen tussen nat en droog zand. Kijk hoe de baby er op reageert.
- De broodmaaltijd of een tussendoortje kun je ook buiten op een kleed eten. Neem in plaats van sap of melk een grote fles water mee naar buiten en alleen maar bekers zonder tuit zodat ook de kleintjes uit een gewone beker kunnen drinken. Knoeien met water is niet erg, zeker niet als het warm is buiten. Het kind voelt de wind langs het gezicht strijken, ziet een heel andere omgeving en eet niet van een bordje maar uit het vuistje.
- Picknicken kan ook in de groep op de grond. Ga met een tussendoortje een keer midden in de ruimte op de grond zitten. De kinderen komen vanzelf om je heen zitten en knabbelen lekker aan hun koekje of cracker.

Nog meer strand-bewegingsspelletjes

GOLVEN MAKEN MET STOF

Je kunt met kinderen zelf golven maken. Daarvoor heb je een grote langwerpige of een vierkante lap dunne stof nodig, voeringstof bijvoorbeeld.
Kinderen houden de stof aan de zijkant vast en bewegen, bijvoorbeeld tijdens het zingen van een golvenliedje, de lap stof langzaam op en neer zodat er golven ontstaan. Ze kunnen grote en kleine golven maken. Andere kinderen kunnen ondertussen eronderdoor kruipen of zwemmen.

DANSEN ALS GOLVEN

Zet lieflijke muziek op. Jij en de kinderen gaan op een vrije plek in de ruimte staan. Op de muziek maken jullie golfbewegingen met je armen. Als de muziek harder klinkt, worden de golfbewegingen wat heviger. Later kun je ook met je hele lichaam golfbewegingen maken.

WATER SPATTEN

De kinden zitten in een kring op de grond. Zeg dat jullie in het 'pierenbadje' aan het strand zitten. Doe zelf een beweging voor die bij het water hoort. De kinderen moeten de beweging nadoen. Bijvoorbeeld: waterspetteren met je handen. Of met je benen en voeten. Blazen in het water en golven maken met je handen. Om de beurt doet iemand een beweging voor. De anderen doen het na.

Teksten: Marja Baeten. Adviezen voorlezen: Sardes. Adviezen activiteiten baby's en dreumesen: Kjille Soeting.